

Pe pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnishvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 179.

V Ljubljani, v torek 7. avgusta 1900.

Letnik XXVIII.

Politika proste roke.

Čas beži, politiki in časnikarji ugipljejo in prorokujejo, toda v notranji politiki avstrijski nikjer ne zapazimo trdne točke, tečaja za bližnjo parlamentarno bodočnost. Obstrukcija na levi in desni je razbila večino, onemogočila parlamentarno delo, v pušči pustila nagodbo, proračun, investicije in razne nujne zakonske načrte. Na parlamentarnem polju rasto koprive in raznovrsten plevel. Češki narod na taborih zahteva zadoščenja, poljska delegacija je razdvojena, manjši slovanski narodi ječe v težkih verigah, in nemške stranke so edine samo v — negaciji. Ni je stranke, ki bi danes mogla in hotela pričeti inicijativo, prevzeti odgovornost in žrtve za negotovo bodočnost. Samo vlada je menda mirna in zadovoljna ter se zanaša na slepo srečo. Njeno edino delo, edina skrb je, da pomiri obstrukcijo. A pri tem delu se ji godi kakor Sisifu. In ko bi vlada tudi ukrotila obstrukcijo, vedno še tiči v zagati, ker se noče ali ne sme opirati na nobeno večino. Na desno ne sme, na levo ne ve, samo dobra volja brez vodilne misli pa ne zadošča.

Te dni pa je »Pester Lloyd«, ki je v zadnjem času postal nekako glasilo avstrijske vlade, razkril vladni akcijski program. Ta pravi, da na jesen vlada zopet za poskus skliče državni zbor. Vlada upa, da brez vsake koncesije češki poslanci opuste obstrukcijo, poslanska zbornica pa izvoli jezikovni odsek, ki se bode bavil z novim jezikovnim načrtom. S tem bi vlada dobila časa za nujna gospodarska in finančna vprašanja v odsekih in zbornici.

To je vse lepo, ako se uresniči. Toda za proračun, investicije, nagodbo in druge predloge je treba večine, kakor kmetiču orala in vprege, če hoče orati. Tudi za večino vlada ni v zadregi, trdi dopisnik peštanskega lista. Vlada upa, da se bodo stranke prostovoljno vprezale v to oralo, od slučaja do slučaja, kakor na tlako. Eni bodo orali, drugi kepe otepavali, tretji ježe odkopavali, četrti vlačili, vlada bode pa sejala zlata zrna lepih obljub. Z drugimi besedami: v vladnih krogih žele, naj si vsaka stranka

ohrani »proste roke«, ob enem pa glasuje za vladne predloge. Največji optimist je pričrčan, da iz te moke ne bode kruha v sedanjih pečnici, ki jo navadno imenujemo državni zbor. Trebalo bi najprvo krotiteljev, ki bi leve ukrotili v pohlevna jagnjeta.

Nagodba z Ogersko je kar pozabljena. Kje je danes večina, ki bi zatajila vse pomisleke in bi na žrtveniku za državo darovala svojo popularnost brez vsake koncesije? Žalostno, a resnično. Nemški liberalci kar molče o tem vprašanju, ker čakajo, da se vremena zjasne. Ako se posreči večina, v kateri bi bili nemški liberalci merodajni, potem bi zatisnili oči in pogoltali to trdo kost. A taka večina je danes le pobožna želja. Zato pa so liberalni levičarji položili »ad acta« vso akcijo proti § 14., ker le v absolutizmu jim še zori pšenica. Bliža pa se tudi leto 1903, ko bode država morala obnoviti trgovinske pogodbe. Za gospodarsko skupnost države so trgovinske pogodbe največjega pomena. Opravičena je bojazen, da bodo Ogri pri tem vprašanju iskali in dobili novih koncesij, ako bodo stranke v avstrijskem parlamentu vlekla vsaka na svojo stran. Ne na Dunaji, ampak v Pešti bodo narekovali bodočo avstrijsko carinsko in trgovinsko politiko. To so posledice žalostnih naših parlamentarnih razmer. In iz te zagate, iz teh zmešnjav nas ne reši politika proste roke. Treba je inicijative, odločnosti in vztrajnosti, a te ne vidimo ne pri strankah, ne pri vladi.

Zlata zrna.

Iz Slomškovih spisov nabral dr. Evgen Lampe
(Dalje.)

Na delo!

„Čujte prelubi moji kristijani! Neskončno modri Bog nas hoče v sedanjih časih poskusiti, koliko kaj naša vera velja; hoče zaspane kristijane vzbuditi, malopridne prevežati kakor gospodar svoje zrno na gumnu. Ne smemo torej brez vse skrbi dremati, ne križem rok držati, ampak vsakdo izmed nas naj po svojem stanu za sv. vero poskrbi ter v dejanju in besedi pokaže, da

je pravoveren katoliški kristijan, pripravljen rajši vse izgubiti, kakor dopustiti, da bi se veri med nami škoda godila.“ (Past. I. 36.)

Liberalna država.

„Ljudje se puntajo, kradejo in ropajo, domači in postranski sovražniki se cesarstva lotijo ter ga oskubijo, da je strah. Denarja ni, rokodelci strada, kmet uboža, in v kratkih mesecih izgine ljudem premoženje, katero so si veliko let nabirali. Tako kraljestvo in pa človek na smrtni postelji; vse ga zapušča in poslednjič samo razpade.“ (Past. I. 214.)

Gospodarski liberalizem.

„Med pregrehami, katere v sedanjih dneh tako rekoč v nebo vpijejo, je prva pregrešna svoboda, katero si razuzdani ljudje svojijo, ki žive po svoji spačeni volji, kakor bi božjih zapovedij ne bilo več. Svetih nedelj in Gospodovih praznikov po enih krajih celo ne posvečujejo; rokodelci šivajo, vozniki vozijo, kristijani kupujejo in prodajajo, pijančujejo, se tepo, najsvetejše dni Boga kradejo in jih obračajo v svojo časno nesrečo in pogubljenje večno.“ (Past. I. 42.)

Celibat.

„Pravijo, da so neoženjeni duhovniki hinavci, ker se ljudstvu kažejo, kakor da bi angeljci bili v človeški natori. Tako prevzet pa, mislimo, še nikoli nobeden mašnik ni bil. Saj se tudi deviški apostol Pavel ne sramuje izpovedati, da mu je želo mesa dano, ki ga vedno skuša, tako da je trikrat Boga prosil, naj mu skušnjava vzame, da mu je pa Bog odgovoril, da mu je zadosti k premagovanju njegova milost. Toliko pa vam povemo, vi visokoučeni gospodje! da še niste ali milosti božje nikoli v sebi občutili, ali da ste zdaj od nje zapuščeni, da Jezusovega kraljestva popolnoma ne poznate, kateri nevidno svojo vsemogočno milostjo v človeškem srcu kraljuje, in da občutka nobenega nimate o nebeškem veselju, katero v čistem, deviškem srcu prebiva. Nad vami se dopolnjuje, kar sv. apostol Pavel govori: Meseni človek ne ume, kar je od duha božjega.“ (Past. I. 136.)

Dvojno orodje.

»Vsaka krščanska hiša, kjer so otroci, naj dvojno orodje ima: sveto razpelo ali križ na steni, pa šibo v kotu. Kar beseda ne zda, naj šiba pripomore.« (Past. I. 9.)

Stariši in otroci.

»Očetov blagoslov otrokom hiše podpira, materina kletev jih pa podira. Stariši, ki svoje otroke kolnejo, jim srečo zakolnejo; zato je toliko ljudij nesrečnih.« (Past. I. 9.)

»Očetov nauk je deci juterno solnce.« (Past. I. 160.)

»Kdor očeta ali mater do praga privleče, njega bodo otroci čez prag vrgli.« (Zbr. sp. II. 14.)

»Kar mačka rodi, vse miši lovi.« (Zbr. sp. II. 67.)

Novodobni brezverci.

»Kaj se vam zdi od Kristusa? Sedanji krivi preroki njega kolnejo, in zaničujejo njegove sveto vero. Ni Boga, rečejo jedni, drugi pravijo, da je narava naš bog; tretji imajo svojo pamet, četrti svoj trebuh za svojega boga. Vsak tak nesrečnik si po svojih spačenih željah svojega boga naredi, in novo malikovanje začenja. Hujši so taki od hudiča; hudič veruje v jednega Boga in se trese. (Jod. 2. 19.) (Zbr. sp. VI. 217.)

Prej in zdaj.

»Oh, naj bi med nami zopet bilo, kakor je bilo svoje dni! Bila je vsaka bajtica, še tako majhena, hiša božja, hiša molitve, in pa svetega petja. Vsak hišni gospodar je bil skrben dušni pastir svoje družine, in angelji božji so v taki hiši prebivali; rosilo se je obilno usmiljenje božje čez tako verne ljudi.« (Past. I. 94.)

Govori čisto slovenščino!

»Hočeš vrl govornik svojemu sorodu biti, vadi se materinskega jezika, naj ti bodo dragi mili glasovi tvoje matere Slave. Kdor slovenščino ljubi, jo čedi in lika pri sebi in pri drugih, ter govori, kakor bi rožice sadil.« (Zbr. spisi. VI. 7.)

»Ne rabi po nemškutarsko tujih nepotrebnih besed, pa tudi previsoko v novokovanji slovenščini ne letaj.« (Zbr. sp. VI. 24.)
(Dalje sledi.)

LISTEK.

Nj. visokorodnost v Beli vasi.

Spisal I. G.

Kakó prijetno je človeku pri srcu, kakó čuti, da počiva na njegovem udanem obrazu milostni pogled dostojanstvenika. Jaz se nisem doživel te sreče, kolikor se vem spominjati. O različnih svečanih trenotkih, ko bi mi bilo morda mogoče, vtihotapiti se v bližino vzvišene, pod solnčno gloriole se blesteče osebe, obšel me je nekak svet strah, srce mi je zastajalo in noga se ni mogla premakniti. Ljudstvo se je suvalo in prerivalo, a meni je plavala pred očmi rožna megla in samó od daleč je čutila moja duša tople žarke, ki so padali z velerodnega dostojanstva na trepetajočo množico...

V Beli vasi so postavljali mlaje in slavo-loke. Izza daljnega, s temnim smrečevjem poračenega Grebena je prisijalo mokro, v penečem se zlatu trepetajoče jutro in na bele hiše belovaške in na visoki cerkveni zvonik so se vsipali briljanti, izpreminjali se in bleščali in izginjali...

Bela vas je imela v obilni meri vse, kar potrebuje velika, snažna in ugledna vas

za svojo srečo in svoj blagor: okrajno sodišče, davkarijo, finančni urad, notarja, veliko število suhih, srednje-debelih in jako debelih uradnikov, kontrolorja in dvoje slug. In oba slugi in gospod sodnik in adjunkta, sodni in davčni, kontrolor in praktikanti, — vse se je obleklo danes v pražnje uniforme; in ceste so bile pometene in poslopja pobeljena, in zastave so vihrale na mlajih in slavalokih in okrašenih hišah. Zastava na sodnijskem poslopju je imela svile, črno-žolte cofke...

Da bi jaz poznal vsa imena in različne stopnje zaslužnja in časti vseh visokorodnih dostojanstvenikov! Ali kjé je smrtnik, ki bi mu bilo to mogoče? Kolikor višje se dvigajo sladko zveneči naslovi, tembolj se izgublja v čudovito megló, katero moremo samó s svetim strahom spoštovati in občudovati, a prodreti nikdar!...

V Belo vas je prihajal visok dostojanstvenik.

Gregorij Flerin je vstal, se predno mu je moglo posijati solnce na razrito posteljo. Nenavadno dolga, koščena, nerodna postava se je polagoma izgubila v ohlapno obleko, na vseh mogočih mestih ogoljeno in smo-

lasto. (Kakó je prišel do smole Gregorij Flerin, diurnist pri okrajnem sodišču, in na kakšen način je imel opravka z njó, to ni znano nikomur; resnica je samó, da je bil smolast po rokah, komolcih, kolenih, na hrbtu; dá, celó na licih se mu je že svetila smola.) Nató se je namenil, kakor je imel navado vsako jutro, da bi si pred ogle dalom nekoliko uredil lasé; ali ponesrečilo se mu je, kakor vsako jutro. Njegovih par svetlih, skoro belih las je stalo ali ležalo svobodno, kakor se je zljubilo vsaki posamezni ščetinici. Tudi vse črte na obrazu so se zdele zeló neredne in samovoljne; mehki nos se je nagibal precej globoko na desno stran, med tem ko so silile na levi debele ustnice kvišku, višje in višje. Samó oči so ležale v svojih, z neštetiimi gubicami obkroženih globinah mirno in pohlevno, kakor stoji mirno, pohlevno in sključeno suhi pisar, kadar se pomenkuje v njegovi prisotnosti visoki gospodje, svétniki, sodniki in adjunkti o imenitnih stvaréh.

Gregorij Flerin je bil najnesrečnejši človek na svetu... Tu pa tam vzraste med ljudmi kakšno bitje, ki ni ustvarjeno za družega, kakor za samo čisto zabavo srečnejšim sosedom. Naj imá dotično bitje

kakoršnekoli lastnosti, vse se vidijo smešne in nerodne, četudi so same na sebi popolnoma navadne in brezpomembne. In nikomur ne pride na misel, gospodu sodniku prav takó malo kakor gospodu adjunktju, da to bitje čuti in misli, morda celó takó rahlo, kakor višje, dostojanstveniške duše... Gregorij je delal s silnim navdušenjem, do pozné noči; naj bi se pogržala Bela vas, naj bi se udiralo nebó, Gregorij bi ostal mirno pri pisalni mizi, ne da bi zganil s trepalnicami. Ali kljub temu ni dobil nikdar nobenega priboljška, njegova plača je ostala še od davnih časov skromna in ponižna, da bi jo smatral cestni pometać za ironijo svojemu častnemu delovanju... Temveč pa je dobival drugih »priklad« od svojih drugov in predstojnikov. Kdor ni imel ravno posebnega dela, poigral se je malo z njim. In ne samó v pisarni. Vsa Bela vas je videla v njem nekakega občinskega harlekina in potemtakem je bilo čisto naravno, da so ga drežali in zbadali in ščegetali od vseh strani...

»Gospod sodnik Vam je dovolil milostno novo podporo... izprevidel je, da jo zasluzite s svojim neumornim delovanjem, gospod Flerin...«

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. avgusta.

Ministerski predsednik Koerber pri Szellu. Včeraj popoldne se je povrnil avstrijski ministerski predsednik iz Ratota, kjer je bil v nedeljo na obisku svojega tovariša Szella. O čem sta se razgovarjala v tem letovišču kabineta načelnika, listi ne poročajo in še celo zadnji čas najglasnejši »P. Lloyd« ne more objaviti vsebine njunih pogovorov. Gotovo pa je, da obisk ni bil samo čin uljudnosti in da nista govorila le o vremenu. Čeprav so namreč Mažari, kakor pravijo, na varnem do leta 1903 ozir. 1907 glede raznih pogodb, vendar je Szell čutil potrebo natančneje se poučiti o avstrijskih razmerah ter podati svojemu tovarišu nekaj nasvetov, kako bi se vendarle odpravile ovire svojedobni parlamentarni obnovitvi trgovinskih in drugih pogodb. Sta li pri tem dospela do kakšnega zaključka ali ne, o tem javnost seve ni poučena, iz dejstva pa, da se Szell že danes ali jutri poda v Lšl poročat cesarju o teh dogovorih, se sme sklepati na važnost njunih razgovorov. Pl. Koerber se poda v Lšl šele sredi avgusta.

Praška „Politik“ o asanaciji parlamentarnih razmer. Izvajanjem že večkrat omenjanega »P. L.« dodaja praški konservativni list še nekaj novih nasvetov. V interesu Čehov in Nemcev, pravi »Politik«, treba delati na to, da se ekstremnim strankam v parlamentu onemogoči obstrukcija. To se pa more doseči le potem izpremembe poslovnika. V to svrhu naj bi kak poslaniški klub stavil samostojni predlog, naj se razveljavi sedanji, samo jednostranski odobreni poslovnik ter nadomesti z novim, ali pa naj vlada prične z inicijativo. Ko bi pa tudi ta akcija ne imela zaželenega uspeha, potem preostaja le še izprememba volivnega reda. Kako naj se ta izprememba izvrši in ali naj jo izvede parlament, deželni zbori ali vlada sama, tega list naravnost ne pove, gotovo pa je, da se želi take izpremembe, ki bi iztrebila ekstremne elemente. Da se to zgodi, želi gotovo vsak pravi domoljub, a upanja v doseg tega namena pa ne more imeti kdove koliko.

Izgon protestantskih pastorjev iz Avstro-Ogerske. Pred nekaj tedni so bila oblastva na severnem Češkem prisiljena izgnati iz dežele čez mejo dva pruska protestantska pastora, ker sta na svojem »misijskem« potovanju delala propagando za velikonemško idejo in »Los von Rom« agitacijo. Evangelisti svet v Weimaru je vsled tega protestoval pri berlinski vladi in ta je res obljubila, da bo v tej zadevi diplomatičnim putem posredovala pri avstrijski vladi. V Berlinu so torej naglo pripravljene za taka posredovanja, ko se jim godi kaka dozdevna krivica, pri nas pa vlada miži na obe očesi, ko se preganjajo naši katoliški misijonarji, ki opravljajo samo dušnopastirski dela mej slovenskimi avstrijskimi podaniki v Nemčiji.

Gregorij se je sladko nasmehljaj in obstal med vrati ves v zadregi.

»Da, gospod Flerin . . . novo podporo« . . . ponavljal je adjunkt. »Prosim, gospod Flerin . . .«

Rahlo hahljanje, ki se je čulo doslej izza miz, izpremenilo se je hipoma v buren smeh. Gregorij Flerin pa je sedel na — nov stol in vzel peró v roko; samó brada se mu je tresla

Takó se je godilo v pisarni.

Ali danes mu je prihajala rešitev. Ves vznemirjen in pol v sanjah, čutil je vendar, da diha svobodnejše in lažje

»Pritoži se! . . . Prosi! . . . Takó ne moremo živeti! Od glád počepamo! . . . Ne zmeni se za nikogar! Stopi možko pred nj. Visokorodnost in prosi . . . četudi na koljenih . . .«

Sestra in žena sta mu prigovarjali, troje otrok pa je kričalo krog mize in polivalo kavo.

On sam ni vedel, česa naj prosi in kakó, in odkod in na kakšen način mu pride rešitev. Ali obslo ga je trdno, neomajno upanje, da je »vse pri kraju«, da se začena novo, prekrasno življenje.

Poroka srbskega kralja Aleksandra. V nedeljo, kot smo že na kratko omenili, se je vršila v belgrajski katedrali poroka srbskega kralja Aleksandra z nevesto Drago Mašin ob navzočnosti srbskega svedeništva in nebroj naroda. Poročil ju je metropolit Inocencij. Kot priči sta nastopila ruski poslanik ter predsednik skupščine Nestorovič. Kot zunanje znamenje svojega veselja nad doseženim smotrom je kralj pomilostil zopet celo vrsto političnih in drugih kaznjencev, mej temi sta posebno bivši radikalni minister Taušanovič in pa bivši urednik radikalnega »Odjeka« Protić, katera sta bila takoj po poroki popolno oproščena. Vse nove ministre je odlikoval kralj z Miloševim redom. Pri obedu je Aleksander najprej napil ruskemu carju in potem vladarjem vseh zastopanih držav, mej katerimi je bila tudi Avstro-Ogerska, ruski poslanik pa kralju Aleksandru in kraljici Dragini, kakor se sedaj imenuje bivša Draga Mašin. Razkralj Milan ni motil slovesnosti s svojo navzočnostjo, ker si sploh ni upal prestopiti srbske meje.

Napad na kralja Umberta so po izjavah liberalnih in socijalnodemokratskih listov provzročili posredno »klerikalci«, ali kar naravnost katoliški duhovniki. Teh misli je ob enem z umazanim »Narodom« tudi berlinski »Vorwärts«. Poglejmo, kako ta list utemeljuje svojo trditev. Večina italijanskega naroda, piše »Vorwärts«, nima nikakega šolskega pouka in se nahaja pod vplivom duhovščine. Ta pa uči mladino, da se je italijanska savojska dinastija grozno pregrešila proti katoliški cerkvi, da je udana revoluciji in mora občutiti maščevanje neba. S tem se goje anarhistične ideje v mladini. Mi sicer ničesar ne vemo o osebi morilca, toda verjetno (!) se nam zdi, da je bil kakor Caserio in Luccheni pobožen duhovniški gojenec. — Res krasno utemeljevanje. »Vorwärts« sam izjavlja, da ne ve ničesar o Bresciju in je dosedaj o njegovi »pobožnosti« le to znano, da je isto nedeljo dopoldne v grajski kapeli prežal na kralja, in vendar ga imenuje pobožnega gojenca. Caserio je bil v mladosti sicer res verski vzgojen, toda koliko takih mož je sedaj mej prvimi brezverci in zločinci, ki so jih pozneje potegnili za sabo valovi protiverskega in protidružabnega gibanja. In potem pomanjkljivi šolski pouk! Bresci govori perfektno več jezikov in cel svet ga šteje mej inteligenco, le »Vorwärts« je toliko naiven, da trdi nasprotno. S takimi dokazi se ne pride daleč.

Cerkveni letopis.

Od sv. Jakoba ob Savi, 3. avg.

Lepa slovesnost se je tu vršila dne 29. julija. Slavili smo ta dan cerkvenega zavetnika sv. Jakoba, imeli prvo obletnico posvečevanja nove cerkve in ustanovili Marijino družbo za dekleta. Slavnost se je začela ob 9. uri dopoldne s sprejemom 39 deklet v Marijino družbo po pred. g. prelatu in gen. vik. I. Flisu ob asistenci treh sosednih in domačega duhovnika.

In nj. Visokorodnost je izvolila prestopiti pisarniški prag. Obkrožalo jo je polnoštevilno zbrano uradništvo, vse odkrito, globoko sklonjeno, z najpohlevnejšim spoštovanjem na obratih obrazih.

Takrat pa se je dvignil Gregorij Flerin. »Kam tišcite . . . Vi, Flerin?! Nazaj!«

Toda on ni slišal ničesar in stopil je s tresočo nogo pred nj. Visokorodnost.

»Kdo je tá človek . . . hm?«

Gospod sodnik je položil roko na prsi in se priklonil.

»Ekscelenca, ako blagoizvolite, to je Vaše Visokorodnosti ponižni sluga, diurnist Gregorij Flerin . . . Pri nas ga imenujemo »Drajdudel« . . .«

Ekscelenci se je razjasnil obraz in v hipu so zatrepetale na njem najprijaznejše gube, da se je ponižno nasmehljaj ves uradniški zbor.

»He, he . . . Drajdudel . . . dobro! prekrasno! . . . Drajdudel! Hm . . . he, he!«

In nj. Visokorodnost se je obrnila in izvolila pokazati svoj velespoštovani hrbet Gregoriju Flerinu, ki je stal mirno na mestu, s povešeno glavo in upognjenimi koleni. In brada se mu je tresla.

V prelepem, prav prepričevalnem govoru je g. gen. vikar kazal na važne trenutke v človeškem življenju, med katere spada tudi sprejem v Marijino družbo, rekši: veliko bi se jih zgubilo, ki se bodo pa rešile v Marijini družbi. Dokazoval je njeno veliko korist za posamne in vso človeško družbo, in slednjič prav spretno pobijal navadne ugovore proti takim družbam. Njegov izvrsten govor je storil velik vtis na pričujoče. Potem se je vršil ginljivi obred sprejema v Marijino družbo; ob koncu so zapela dekleta krepko družbino in zahvalno pesem. Konečno je bila slovesna peta sveta maša z asistenco, česar se tu skoraj ne spominjajo. Pri sv. maši pel je popolno liturgično domači mešani zbor, pod vodstvom g. V. Navinška iz Št. Vida nad Ljubljano.

Prelepa hvala pred. g. prelatu za njegov velik trud in gg. sosedom za prijazno sodelovanje, da se je slavnost tako lepo vršila v čast božjo in spodbudo vernega ljudstva. Bog plačaj!

Iz Gorij, 3. avg.

V sredo, dne 1. t. m. je nas zapustil g. kapelan Alojzij Jarec. Odbor slov. pevskega društva »Šum« se v imenu vseh udov na tem mestu še enkrat kot svojemu ustanovitelju, predsedniku i pevovodju za vso ljubezen in požrtovalnost najtopleje zahvaljuje. Koderkoli bode šumel Gorjanski »Šum« povsod bode tudi donela hvalečnost in zahvala njegovemu ustanovitelju. Nauki ostanejo nam globoko zapisani v naših srcih. Zatorej Bog povrni!

Dopisi.

Iz Št. Vida nad Ljubljano, 3. avgusta. Naša župnija je že po svoji naravni legi lepa in slavna. Pa je tudi srečna, ker žive dobri in pošteni farani v lepi edinosti s svojimi voditelji duhovskega stanu. Tem se mora šentviška župnija v prvi vrsti zahvaliti, da razmerno napreduje v vsakem oziru. Posebno gospoda Blaž in Anton Potočnik sta pri nas storila v narodnem in verskem oziru jako mnogo, kar je znano tudi širšemu občinstvu. In zopet sedanji g. župnik Gregor Malovrh je že mnogo storil v čast božjo. Naše cerkve pričajo, da gg. duhovniki niso zanemarjali svojih dolžnostij. — Poleg cerkvenih bratovščin imamo čedne in snažne cerkve. Nova župna cerkev je zopet vzrasla krasna in prenovljena iz potresnih razvalin. Za to pa zaslužijo v prvi vrsti pohvalo domača gg. duhovnika in vrli naš župan g. Anton Belec. Sedaj imamo veličasten hram božji brez posebnih stroškov, kajti vsakteri je prostovoljno dal, kolikor je hotel in mogel.

Poleg gosp. župnika se je tudi mnogo trudil g. župan, ki sploh rad z darežljivo roko poseže v žep v obče koristne namene. In take zaslužne gospode napada liberalno časopisje. To je hudobno in nevhvaležno. Posebno velja to gospodu, ki se ima v prvi vrsti g. županu zahvaliti, da se šopiri po Št. Vidi. Ta dela zgago kakor petelin na plotu. V »Narodu« ti liberalni gospodje najprej hvallijo sebe in povzdigujejo do neba, potem pa na drugem mestu prav zlobno sramote svoje mirne in poštene soobčane. Tako bi našemu g. nadučitelju svetovali, naj pusti v miru druge, naj izvršuje svoje stvari, kakor je prav, in imel boje tudi on mir. Ako pa ne bode miru, poiskali si bomo druga pota, da bomo svoje poštene ljudi in konec storimo neotesanim napadom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. avgusta.

»Zlata zrna« — provokacija. V soboto smo pričeli objavljati razne reke iz Slomškovih raznih spisov. »Narodu« seveda to ni všeč, ker so tudi Slomšekovo slavnost skušali izrabiti proti katoliško-nar. stranki na Kranjskem. Včeraj se je razkoračil nad našim listom rekoč: »Zlata zrna«, ki jih je začel »Slovenec« priobčevati neposredno pred slavnostjo, so bila drzna provokacija, ali slovenska inteligenca se ni dala preplašiti in slavnost je tudi pokazala, da »Slovenec« poskus, zanetiti pri tej slavnosti razpor, ni padel na rodovitna tla. — Torej, Slomšekovi zlati nauki so provokacija. Mi jako pomilujemo »Narodovo« inteligenco, da ne pozna Slomškovih spisov. Ali moremo mi kaj za to, da je pokojni Slomšek že pred

mnogimi desetletji kot bistroumen slovensko-katoliški politik videl v naše čase, ko »Narodova« inteligenca zasmehuje ravno one svetinje, za katere je Slomšek gorel in delal! Kako pa sodite o teh-le Slomškovih besedah: »Kar hudobni ljudje črtijo, tisto črniho; kar malopridni želijo, to hvalijo. Se je kak ubogi duhovnik zmotil, storil, kar ni bilo prav, hitro poberejo in iz pezdirda bruno naredijo. Pravijo, da so f . . . taki in taki; kdor pridigarjem verjame, je tere, kdor jih še uboga, je t . . . cija l. Oznanjujejo svobodo, pa ne tako, kakoršno Kristus uči, ampak da lahko vsak stori, kar se mu poljubi . . . Ali taka svoboda je le hudičeva, od katere Kristus pravi: »Kdor greh dela, on je suženj pregrehe«. Napuh je takih ljudi prvi Bog, trebuh pa drugi . . . Pisarski grduni pa tudi laži pišejo, ki se jih sami izmišljujejo, ali pa od drugih slišijo. . . . Zdaj župnika obdolžijo, da so gosposki povedali, kar se jim je nekdo izpovedal. Ako pa vprašaj, kdaj in kje, nobeden ne ve. Kdor hoče hišo podreti, mora pri slemenu začeti. Tudi sovražniki sv. katoliške vere se mašnikov najpoprej lotijo. Menihi so jim najbolj na potu, njih torej pred vsem s silo preženejo. Potem dušne pastirje opravljati začno, jim grda imena dajejo, kar od njih slabega ne vejo pa nalažejo . . .« Želimo in pričakujemo, da bodo vsi, ki so v nedeljo na Ponikvi obljubovali delovati v Slomškovem duhu, to tudi storili. Pokažejo naj, da njihove besede niso bile le političen manever. »Pred Slomšekom se mora ukloniti vsak!« je klical na Ponikvi dr. Tavčar.

O Slomškovih slavnosti obširno poročata zagrebški »Obzor« in »Hrvatska Domovina«. Slavnosti pa se spominjata tudi graška »Tagespost« in »Tagblatt«. Oba ta lista zabavljata, da je Slomšekovo delovanje vzbudilo slovensko zavest na Sp. Štajerskem in da slovenska duhovščina stoji na čelu »reakcije« pod slovensko zastavo. Da, pričela se je reakcija proti namenom in sredstvom imenovanih dveh listov, ki vsiljujeta slovenskemu ljudstvu brezverstvo in prusaštvo. Reakcija ni sovraštvo do nemških sodeželanov, ampak odpor proti krivicam in nasilstvu nemškoliberalnih kolovodij.

Osebnosti. Prihodnjo nedeljo praznuje g. župnik na Krki, Jurij Sorc, 50 letnico svojega mašništva. — A. Simon, bivši lastnik hotela »Sandwirth« v Celovcu, se je stalno naselil v Gradcu. — V Attersee-u je včeraj umrl upokojeni dvorni igralec Rüdiger, rojen Ljubljancan.

Graška »Tagespost« poroča o zadnji skupščini družbe sv. Cirila in Metoda ter pravi: »Dohodki te družbe so izredno visoki, ako pomislimo, da je slovensko kmečko ljudstvo jako revno. Družba je 10.000 gl. več izdala, nego prejela. Kdo pokriva nedostatek? Agitatorji za družbo so slovenski duhovniki, torej lahko izračunamo, odkod prihajajo denarji«. Čestito graško teto opozarjamo na objavljeno poročilo, da je družba za šolsko poslopje na Muti najela posojila 9000 gl. pri marenberški posojilnici. In to posojilo je prišteto dohodkom. Toliko v pojasnilo pozabljeni teti, da morda ne bo de stikala za ruskimi rublji.

Iz Sromelj pri Brežicah nam pišeta dva cenjena prijatelja z ozirom na našo notico z dne 3. t. m., da je toča v brežiškem okraju uničila vinograde, nastopno: Res je sicer, da je 30. julija po večdnevni vročini prihrula s Kranjskega čez Savo nevihta z nalivom in točo. Toda toča ni naredila posebne škode vobče, zadela je neznatno le nekatere vinograde. Letina kaže prav dobro in, ako Bog da, pričakujemo bogate trgatve. Opozarjamo torej že sedaj vinske kupce s Kranjskega, naj se pridno oglašajo pri nas, ker dobili bodo dobro kapljico. Prosimo pa, naj vinski trgovci ne jemlje seboj mešetarej, ker ti prav nič ne koristijo. Kdor hoče zastran vinske kupčije kaj več zvedeti, rado postreže županstvo ali pa bralno društvo v Sromljah.

Isterski deželni zbor. Laška večina isterskega deželnega zbora je sklenila odkloniti vladno predlogo o premestitvi dež. zbora v Pulj.

Napad na vojaka. V Trstu je včeraj vojaku 97. pešpolka Josipu Pakižu vihar odnesel kapico. Nekateri civilisti so radi tega zasramovali vojaka, ki je civilistom odgovoril, da jih njegova kapa nič ne briga. Civi-

listi so hitro potegnili bodala in v trenutku je imel vojak tri ubode v hrbtu. So pač prijetne razmere mej Lah! Dva napadalca imajo že pod ključem.

Pomilovanje. Včerajšnja »Edinost« piše z ozirom na sobotni »Narodov« podlistek: »S takim »pasjim« humorjem dela »Slov. Narod« konkurenco »Brivcu«. Mi s svoje strani pa ne moremo družega, nego da brez humorja in »duhovitosti«, ali iz srca in iskreno — kondoliramo.«

Ustanovitev slovenskega steno-grafskega društva. V »Edinosti« se nekdo zavzema za ustanovitev slovenskega steno-grafskega društva, ki bi pospeševalo slovenski stenografski pouk po vsem Slovenskem. Pri društvu bo sodelovalo vse breme, katero nalaga izdajanje časopisa, na vseh društvenikih, ne pa na posamezniku, kakor je bilo doslej.

Žalosten pojav mej tržaškimi Slovinci. V Trstu se je razvila strastna agitacija za razobešanje črnih zastav o priliki žalovanja laške kraljeve rodovine, kar naj bi dokazalo, da je Trst zrel za Italijo. Lah! so za to dobili tudi slovenskih agitatorjev, ki hodijo okoli Slovencev nagovarjati jih, naj razobešijo črne znake, ker sicer bodo kaznovani. Mnogo je Slovencev, ki menijo, da niso taktični, ako so pasivni in ne tekmujejo z Lah! v izobešanju črnih zastav. Črnih zastav od strani Slovencev bi pač ne bilo treba, vsaj je že dovolj, da je »Slovansko« pevsko društvo v Trstu prelozilo praznovanje svoje 25 letnice radi umora laškega kralja.

Slov. trobojnica na Lovcu pri sv. Višarjah. Na dobro uro od sv. Višarj od daljenem 2079 m visokem Lovcu, kamor vodi prav dobra pot slov. plan. društva, vihra od 31. julija slovenska trobojnica. Da je prišlo do tega, ima največ zaslug vneti planinec Jože Knafele, železniški uradnik v Beljaku in tajnik zilske podružnice slov. plan. društva. Močan drog. na katerem visi zastava, je visok blizu 6 m, prapor sam pa je dolg 3 m. Jedna zastava je pa še v rezervi za slučaj, da bi se oni kaj neugodnega pripetilo, bodi si od vetra ali pa hudobne roke. Blago se je omislilo na troške zilske podružnice, zastave pa so naredile neke rodoljubne ljubljanske gospice zastonj. — Pri razvitju zastave je bilo navzočih osem oseb, mej temi dva češka gosta, ki sta prišla sem od otvoritve češke koče: gospod in gospica Chodounsky. Razgled je bil o tej priliki skrajno lep in se je med drugim videl tudi mogočni Triglav. Dal Bog, da bi še več slovenskih trobojnic zavihralo po slov.-koroških gorah!

Umrl je danes v Ljubljani moker Mar. Hribar, na Starem trgu št. 21.

Umrl je v Kostanjevici Fran Kosak, posestnik in mnogoletni cerkveni ključar po kratki bolezni. Pokojnik je vzgledno vzgojil svojih šestero sinov, ki plakajo za njim. Bog podeli pokojniku, ki je bil uzor krščanskega moža in očeta, večno plačilo!

Strele je v nedeljo udarila v Zgornji Šiški v Pernetov kozolec; škode je do 1000 kron.

Ponesrečil se je v soboto delavec Lovro Miklavčič iz Hotovelj pri Poljanah. Napravljaj je kamen za zidanje. Utrgala se je velika skala ter mu zdrobila desno nogo in roko. Reveža so prepeljali v deželno bolnico.

Kako žalujejo Italijani v kraljestvu! Iz Padove pišejo »Edinosti«: V vseh mestih je zastav s črnino. Povsodi so razobešeni razglasi oblasti. A povsodi so ti razglasi — gotovo od socializma — raztrgani in umazani in preko njih je zapisano: Wil socialismo! Socialisti prirejajo celo dejanske izgrede proti monarhičnim demonstrantom. Človek se čuti, kakor da stoji na vulkanu! — Sožalje v Vidmu se niti primerjati ne da z onim v Trstu. V Vidmu visi samo par zastavic. Tudi v Benetkah in v Milanu so sožalja popolnoma neznatna. V obeh mestih so razobešene le na nekaterih glavnejših stavbah po jedna narodna zastava s črno tančico. Črne zastave ni jedne. Ljudstvo je indiferentno. Vrš! se celo več javnih koncertov in gledaliških predstav, v Milanu celo prvi koncert al lido. Nobena prodajalnica v Milanu nima sožalnega znamenja, dočim je v Trstu nad prodajalnicami — celo nad nekaterimi slovenskimi — vse polno črnih znakov. Na ulicah ne vidi se oseb v

oblekah žalosti. V Monzi ni skoro nič črnih zastav, samo na nekaterih hišah so narodne zastave s črnino. Na velikem trgu ni nobene zastave.

Ogerskih Slovencev je te dni mnogo prišlo v Celje na misijon.

Na graškem vseučilišču je bilo v zadnjem letu za doktorje promoviranih: 5 bogoslovcev, 111 juristov, 93 medicincev in 8 filozofov.

V rogaško Slatino je prišlo do 2. avgusta 1342 strank z 2046 osebami.

Ljubljanske novice. Tat v skladišču. Matiju Pobošarju, delavcu v tovarni za lep, je ukradel neznan tat iz tolvnika srebrno uro z verižico. — »Denarja imam dosti, a plačam ne!«, je dejal včeraj v gostilni pri Blumauerju v Kolodvorskih ulicah Gašper Valentinčič Gostilničarja pa s temi odločnimi besedami ni pripravil do izjave, da mu odpusti ceho 3 K, pač pa je gostilničar poklical stražnika, ki je Valentinčiča spremil na magistrat. Mož, ki je mislil, da se pri Blumauerju zastonj je in pije, je imel pri sebi nad 50 K. — Zgubila je Frančiška Jan rujava denarnico z vsoto 8 K. — Čevlje gledat je prišel včeraj na »tandelmarkt« nadopolni 13 letni Jožef Žagar. Njegove oči so obvisle na čevljih, katere je prodajala starinarica Terezija Bertola. Občudoval je čevlje toliko časa, da se mu je posrečilo ukrasti štiri pare čevljev. — Stari mesarski most je za tovore že zaprt.

Zdravje v Ljubljani. Od 22. do 28. julija je bilo 15 novorojencev, 30 jih je umrlo in sicer 1 za ošpicami, 1 za škaričico, 1 za vrtico, 10 za jetiko, 2 za vnetjem sopolnih organov, 15 za različnimi boleznimi. Med njimi je 8 tujcev, 16 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 1 za ošpicami, 1 za škaričico in 2 za vrtico.

Učiteljska služba je razpisana na enorazrednici v Erzeltju s sistemiziranimi dohodki do 20. avgusta. Prošnje je doposlati okr. šol. svetu v Postojni.

Od raznih strani. V Cerkljah bodo 19. t. m. blagoslovili gasilni dom. — Poročil se je g. Cizel, c. kr. učitelj v kaznilnici v Karlovcu z gđ. Kristino Haderer. Cesar je potrdil izvolitev dr. J. Schmidererja načelnikom in Jožefa Bancalarija njegovim namestnikom okrajnega zastopa mariborskega.

Dobavni razpis. C. kr. trgovinsko ministerstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici, da sprejema oskrbnišvo pristanišča Tafelbai (Kaplandija) do 31. avgusta t. l. ponudbe za dobavo borovih debel za tamošnji pristan. Ponudbeni vzorec je moči pogledati pri c. kr. avstrijskemu trgovskemu muzeju na Dunaju.

Advokatov je bilo začetkom leta v vseh 24 avstrijskih advokatskih zbornicah 4210, manj 115 od lanskega leta.

Pogreb laškega kralja. Kraljeva rodbina je danes odpotovala v Rim. V Rim je dospela srbska častniška deputacija, ki bode prisostvovala pri pogrebu. Vlak z mrtvim truplom kralja Umberta pride v Rim v četrtek zjutraj ob 7. uri. Vsled kraljeve želje bode krsto prepeljali na topovi laveti. Pogrebna slavnost bode dovršena v četrtek dopoldne. Vojaki ne bodo korakali v sprevodu, ampak stali v vrstah. Sv. oče je določil, da bode na kolodvoru kralja pričakovala vsa duhovščina župnije, v kateri je Kvirinal. V Panteonu bode blagoslovil truplo nadškof iz Genua, ki bode v petek bral tudi črno sv. mašo, katere se udeležijo princi, tuji poslaniki in zastopniki raznih držav. Velika dvorana rimskega kolodvora bode spremenjena v kapelo. Umberta bode položili k počitku v Panteonu ob Viktorja Emanuela I. Kraljeva rodbina je določila jeden milijon lir za pogrebne stroške. Novi kralj Viktor Emanuel, ki bode po pogrebu potoval po vseh večjih italijanskih mestih, je dobil v dar od obč. zastopa v Monzi prostor, na katerem je bil Umberto umorjen. Ondi bode nasadil park in postavil svojemu očetu spomenik.

Bresci in njegovi pomočniki. Iz Bolonje poročajo, da je pravi pomočnik Brescijev neki čevljar Leandro Nicoli iz Biele, ki je od tam izginil 27. julija. Nicoli je br-

zojavil Brescijo v Bolonjo, naj takoj odpotuje, ker je vse pripravljeno. V Trstu so zaprli čevljarja Josipa Smrtnika, ki je tudi dobival anarhiške spise. Perzijskemu šahu ne gre v glavo, zakaj je bil napaden. Pravi, da je moral biti napadalec blazen in da mora biti blaznost na zapadu jako razširjena. »Jaz sem potnik«, dejal je šah, »ki nima s politiko teh dežel ničesar opraviti«. V Parizu so zaprli anarhiškega »pesnika« Augusta Vallette, ki je Salsona nagovoril, naj šaha umori. V nedeljo so Brescijo, ki se je doslej mirno vedel v zaporu, morali obleči v nasilni jopič ker je postal surov in bil okoli sebe, zahtevajoč, naj ga peljejo k ravnatelju. Preiskava je doslej dognala, da je Bresci imel pomočnikov, ki so bili pripravljeni pomagati mu, da ubeži. V Monzi je prostor umora ograjen. Jeden kol zaznamuje prostor, na katerem je Bresci stal, drugi prostor, na katerem je bil kralj, ko je Bresci streljal nanj, tretji kol pa zaznamuje mesto, na katerem so morilca prijeli. Bresci bode obsojen na dosmrtno ječo. Deset let bode zaprt v posebni 2 m. dolgi in 1 m. široki celici, katere vrata se ne odpro ves čas, ker jetnik dobiva potrebščine skozi ozko odprtino. Hrana njegova bode kruh in voda. Govoriti ne bode smel. Pri najmanjši besedici bode kaznovan z nasilnim jopičem in z železom prikovan na posteljo. Izvedenci trdijo, da malokdo učaka pri taki kazni deset let. Največ jih postane po prvem letu blaznih ali pa umro. Sodili bodo Brescijo porotniki. Neka odlična oseba v Milanu je v nedeljo dobila pismo s podpisom »99«, v katerem se trdi, da je imel Bresci štiri pomočnike in da bodo anarhisti za vsako žrtev določili deset anarhistov. Kar se jednemu ne posreči, storil bode drugi. V najbližjem času se zvedo grozne novice. V Čikagi je prišlo do ostrega boja mej anarhisti in policijo. Policija se je branila z orožjem ter je 125 anarhistov ranjenih in pet aretovanih, mej njimi tudi žena usmrčenega anarhista Parsona.

Ameriške novice. Veliki nalivi in močni viharji so obiskali, kakor posnemamo »Amer. Slov.«, razne kraje države Texas in City. V Colomanu se je nad mestom utrgal oblak in v liki reki naraslem potoku Ford je utonilo petnajst oseb. Največja nevarnost je pretila v noči od 15. na 16. julija. Dva gospodarja sta hotela rešiti štiri deklice ter jih posadila na konja, ki sta pa sredi potoka utonila z ljudmi vred. — Slovencu Janezu Rojcu v Valleyu, Wash. je na sv. Petra dan pogorelo vse poslopje. Škode ima 3000 dolarjev. — Radi silne vročine je v Newjorku 18. julija umrlo 20 oseb, 51 jih je zbolelo. Vročina je znašala 106 stopinj F. — V Glencoe, O. T. je 16. m. m. šestdesetletni farmovec John Albright ustrelil svojega gosta, ker je rabil vodo iz njegovega vodnjaka. — Mej Kitajci in Japonci v rudarskem mestu Steveston, B. C., se je 15. julija iz navadne šale razvil velik poboj. 300 Japoncev se je spopadlo s 500 Kitajci, katerim so porezali kite in pobili nosove, pozneje so jih pa Japonci naklestili še s palicami. — Ženo za tri dolarje je kupil v Wilkesbarre neki Palmer od nekega Rosengrata, ki je pa bil že ločen. — Klopotača v sodčku pive je provzročila smrt štirim fantom v Cerro Gordo, Iowa, ki so se napili pive iz tega sodčka. Ljudje so pozneje razbili sod in našli v njem razjedeno klopotačo. — Vlak je zavozil med 2700 izletnikov, ki so na kolodvoru v Johnstownu hoteli vstopiti v posebni vlak. Smrtno poškodovanih je bilo pet oseb.

V veliki nevarnosti so bili stanovniki dr. Ederjeve hiše v Leopoldovem mestu na Dunaju. Vsi stropi v hiši so se pred nekaj časom jeli udajati in preiskava je dognala, da so vsi tramovi segnili. Stranke so morale pred rokom deložirati in osem dni po izselitvi se je udril prvi strop v drugem nadstropju. Sedaj so pričeli s popravili.

Izseljevanje Rusov. Po statističnih podatkih ruskega konzula v Hamburgu A. Vestmana se je število ruskih izselencev čez Hamburg in Bremen v zadnjih letih skoraj podvojilo. L. 1897 se je izselilo 18.107 Rusov, l. 1898 30.809 in l. 1899 že 53.097. — L. 1899 se je čez Hamburg izselilo v severno Ameriko 21.577 oseb, v angleške luke 8896, v Argentino 295, v Kanado 118, v Brazilijo 83, v Afriko 42. Čez Bremen se je izselilo v severno Ameriko 20.616 oseb, v južno

Ameriko 976, v Afriko 478, v Kanado 69, v Avstralijo 16 in v vzhodno Azijo 1 oseba.

1207% obrestij od 100 gld na leto. »Ruchu Katolicemu« se iz Novega Jonča piše: 16. julija se je pri nas začela pozornost vzbujajoča sodna obravnava proti nekaterim židom iz Limaneve, ki so skoraj 30 let delali dobre »kšefte« s tem, da so tirjali od posojil razun raznih darov v jajcih in žitu majhne obresti v gotovini — 1207% od 100 gld. na leto. Obtožence zagovarja dr. Rosenblatt (!) iz Krakova.

Društva.

(Čitalnica v Brežicah) vabi na veliki koncert čitalniškega pevskega zbora s sodelovanjem slavne godbe c. kr. priv. meščanske garde kostanjeviške dne 12. avgusta 1900 na vrtu Narodnega doma v prid cerkvenemu stavbinskemu društvu v Brežicah. — Začetek ob 4. uri popoldne. — Vstopnina 1 krona, za kmete 40 vin. — Z ozirom na blagi namen se preplačila hvaležno sprejmejo. — Koncert se vrši ob vsakem vremenu.

Darovi.

(»Dijaški kuhinji v Kranju«) so darovali žalujoči prijatelji ob prebridki izgubi Fran Deisinger-ja, sodnega kancelista v Škofjiloki, na mesto venca na krsto 42 kron, katere sta nabrala sodni svetnik Fran Mikuš in učitelj Slavko Flis.

Za solo na Muti so na porcijunkelskem shodu v Krškem darovali kranjski in štajerski duhovniki povodom napitnice deželnega poslanca č. g. Schweigerja letošnjemu slavljenču Slomšek 26 K. Denar se je izročil ženski podružnici sv. Cirila in Metoda v Mariboru.

Za »Dijaški dom« v Celju nabrala je pri Slomšekovi slavnosti na Ponikvi gospa Adela dr. Dečkova svoto 409 kron 10 vin.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zagreb, 7. avgusta. Po vsem Hrvaškem se delajo velike priprave za proslavo Strossmayerjeve škofovske 50. letnice, ki bode dne 2. septembra.

Dunaj, 7. avgusta. »Pol. Corr.« poroča, da je cesar čestital perzijskemu šahu na njega rešitvi.

Dunaj, 7. avgusta. Drugi tajnik angleškega poslanstva Hugy Grosvenor se je sinoči ustrelil.

Rim, 7. avgusta. Ob kraljevem pogrebu pride na pomoč tukajšnjemu redarstvu več inozemskih policistov. Včeraj je bilo na meji aretovanih več anarhistov, ki so hoteli Italijo zapustiti.

Milan, 7. avg. Bresci je izpovedal senzacionalne stvari o anarhistički zaroti.

Geneva, 7. avgusta. Državni pravdnik Navarza obiskal je včeraj Lucchenija ter ga vprašal: »Ali vam je znano, da je bil kralj Umberto umorjen v Monzi? Poznate Brescijo?« Luccheni: »Ne! Vse mi me pa zelo, da je kralj Umberto umorjen«. Drž. pravdnik se je zgrozil nad tolikim cinizmom, nakar je Luccheni odvrnil: »To še ni vse. Brez dvoma pridejo še drugi na vrsto«. O zaroti je izjavil Luccheni, da ne more dati nobenih podatkov.

Vojska na Kitajskem.

Iz Shanghai nam je sporočil včeraj Reuterjev urad, da se je na dosedaj nepojasnjen način usmrtil Li-Hung-Čang, bivši podkralj v Kantonu in pred nedavnim »jedini prijatelj« tujcev mej kitajskimi velikaši. Vest o umoru avtentično sedaj še ni potrjena, a je dokaj verjetna, ker je Li-Hung-Čang igral v poslednjem času tako dvomljivo ulogo, da je res postal nemogoč. Rusiji sovražni listi pravijo, da je bil mož ruski agent, ki torej ni mogel gledati, da se je upor Kitajcev ravno v zadnjem času poostiril ravno napram Rusom. Mogoče je tudi, da je mož prišel v nemilost na kitajskem dvoru in je menda dospel do prepričanja, da bo kitajska armada končno vendar morala podleči združenim evropskim premoči. Pomenljivo je tudi to, da se ni hotel odzvati povabilu, naj pride v Pekin.

O položaju evropskih poslanikov še vedno ni nobene jasnosti, akoravno se sedaj več ne dvomi, da razun Kettelerja res še

vsi žive. Poslaniki smejo baje že občevati s svojimi vladami, a le v odprtih pismih, to je pod nadzorstvom kitajske vlade. To je seveda vsekako zelo sumljivo. Dovolili so jim tudi sloboden odhod v Tientsin, katere ugodnosti **55** brčkone ne bodo poslužili, dobro vedo, da jim preti zunaj pekinškega ozidja še večja nevarnost, za katero bi pa vlada ne prevzela nikake odgovornosti.

Na poti mej Pekinom in Tientsinom so se v poslednjih dneh izredno namnožile kitajske čete in v kratkem pride do ljutega boja mej njimi in prodirajočo zvezno armado.

Dunaj, 7. avgusta. (C. B.) Listi poročajo iz Shanghaja 5. t. m., da so došli topovi v varstvo angleškega konzula. Oklie Šengov z 2. t. m. izjavlja, da tuji trgovci in misijonarji niso odgovorni za nemire na severu, ter naroča varstvo domačih kristijanov.

Bruselj, 7. avgusta. 15.000 Japoncev hiti proti Pekinu ter bodo do 10. avgusta pred Pekinom. Tudi ostale mednarodne čete prodirajo proti Pekinu.

Petrograd, 7. avgusta. Iz Chartorova poročajo 4. t. m., da je blizu kraja Jech 1000 Kitajcev napadlo dva ruska konjeniška oddelka, a so se po hudem boju morali umakniti. Rusi imajo osem ubitih in osem ranjenih. Dne 3. t. m. se je nadaljeval boj pri Aigunu. Zmagali so kozaki. Ruskih vojakov je šest ubitih, pet ranjenih, kitajskih 200 mož.

London, 7. avg. Reuterjev urad poroča danes iz Shanghaja, da poročilo o samomoru Li-Hung-Čanga še ni potrjeno. Angleški admiral Seymour je došel iz Nankinga. Kitajske čete so na potu proti severu.

London, 7. avgusta. „Times“ poročajo iz Tientsina: Sklep, da s 1. avgustom prično prodirati zvezne čete proti Pekinu, je bil ovržen. Amerikani, Japonci, Rusi in Francozi hočejo čakati na daljno pomoč. Angleški vrhovni poveljnik Gaselée želi nujno naprej, a s svojimi 300 možmi ne more ničesar opraviti.

London, 7. avg. Li-Ping-Hong je umoril več višjih kitajskih uradnikov.

Njegova jeza se obrača sosebno proti uradnikom na jugu države ter je tudi Li-Hung-Čangu zagrozil, da ga umori.

Umrli so:

3. avgusta. Franc Gril, delavca sin, 4 mesece, Jenkove ulice 7, črevesni katar. — Jožefa Češnovar, gostilničarja hči, 7 mesecev. Dolenjska cesta 3, akutni črevesni katar. — Valentin Sadnikar, posestnik, 75 let, Sv. Petra cesta 17, vsled raka.
4. avgusta. Franja Habjan, kovača hči, 4 mesece, Veliki Stradon 7, božjast.
5. avgusta. Uršula Zore, gostilja, 72 let, Tržaska cesta 57, bronhitis. — Vera Madušek, poštnega oficijala hči, 26 dni, Marije Terezije cesta 11, črevesni katar.
6. avgusta. Kazimir Zajc, paznika sin, 5 let, Hranilnična cesta 6, Brigtova bolezen na ledji.

V vojaški bolnišnici:
31. julija. Gregor Rak, invalid, 76 let, ostarelost. V bolnišnici:
2. avgusta. Ivana Cidrich, učiteljica, 32 let, neoplazma malignum inoperabile.
3. avgusta. Terezija Škerbec, rudarja vdova, 50 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

čas opazovanja	stanje barometra v mm.	temperatura po Celsiusu	vetri	nebo	padavina v 24 urah v mm.
6. 9. vveč.	34,7	14,3	sl. svzib.	jasno	
7. 9. zjut.	36,5	11,3	sl. jzab.	megla	4,9
2. popol.	735,4	24,7	sr. jzab.	pol oblač.	

Srednja večerajšnja temperatura 15,0 normale: 19,5°.

Napise in slikanje grbov obrtnih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka **BRATA EBERL v Ljubljani** Františkanske ulice, 228 18 11-3
Vnanja naročila proti povzetju.

Ivan Jax v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporoča po jako znižanih cenah

Dürkopp - Diana in
Schladitz-eva kolesa

katera se odlikujejo po najboljšem materialu, najpopolnejši sestavi, elegantni opravi in lah-kemu teku.

Ceniki se pošiljajo na željo zastoj in pošt-nine presto.

F. M. SCHMITT
Ljubljana, Pred škofijo št. 2

priporoča visokočastiti duhovščini svojo veliko zalogo

podobice za kolekturo

kakor tudi drugih devocijonalij po najnižjih cenah.

Kovačnica,

na novo urejena, z vodno močjo in prijaznim stanovanjem, se odda v najem pod ugodnimi pogoji.

Več se izve pri **M. Hrovat-u v Begunjah št. 54** (Gorenjsko). 705 2-1

Št. 26.076.

Razglas.

704 1-1

Ker se je z zgradbo novega cesarja Franc Jožefa I. mostu sedaj pričelo, se javno naznanja, da bode promet čez stari mesarski most za vozove z današnjim dnem, za osebe pa z dnem, ko bode začasna brv prometu izročena, z a p r t.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.

dné 6. avgusta 1900.

Zobozdravnik

univ. med. dr. A. Praunseis

ordinuje od dné 8. avgusta t. l. za vsa zobozdravniška opravila vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure

popoldne

na Marijinem trgu št. 6 v Ljubljani.

Za uboge brezplačna ordinacija vsaki dan od 8. do

9. ure dopoldne. 691 5-3

†

706 1-1

Bog, Gospod življenja in smrti, je danes ob 1 uri popoldne mojega iskreno ljubljenega soproga, gospoda

Martina Hribarja,
mokarja

po dolgi in mučni bolezni, večkrat previdenega s svetimi zakramenti k sebi poklical v 74 letu njegove starosti.

Pogreb draglega ranjcega bo v četrtek, dné 9. avgusta popoldne o 4. uri iz hiše žalosti na Starem trgu št. 21.

Draglega ranjcega priporočamo vsem znancem in prijateljem v molitev in blag spomin.

Jerica Hribar
soproga.

Venci se hvaležno odklanjajo. — Mesto vsacega družega naznanila.

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in 984 95 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20.000.000 K.

Reservni zaklad nad 7.500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benesavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 7. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	97,55
Skupni državni dolg v srebru	97,15
Avstrijska zlata renta 4%	115,90
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97,60
Ogerska zlata renta 4%	115,45
Ogerska krona renta 4%, 200	90,75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1711,-
Kreditne delnice, 160 gld.	664,25
London vista	243,05
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118,50

20 mark	23,67
20 frankov (napoleonador)	19,33
Italijanski bankovci	90,45
C. kr. cekini	11,49

Dne 6. avgusta.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	170,-
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161,-
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193,-
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	94,90
Tisine srečke 4%, 100 gld.	130,-
Dunavske vravnave srečke 5%	251,-

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106,-
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94,20
Prijoritete obveznice državne železnice	407,-
južne železnice 3%	318,-
južne železnice 5%	119,50
dolenjskih železnic 4%	99,50
Kreditne srečke, 100 gld.	384,-
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	340,-
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	42,75
Ogerskega 5	20,-
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	12,60
Rudolfove srečke, 10 gld.	62,-

Salmove srečke, 40 gld.	170,-
St. Genois srečke, 40 gld.	184,-
Waldsteinove srečke, 20 gld.	184,-
Ljubljanske srečke	46,10
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	276,50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6130,-
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	760,-
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109,-
Splošna avstrijska stavbinska družba	152,50
Montanska družba avstr. plan.	453,-
Trbovejska premogarska družba, 70 gld.	428,-
Papirnih rubljev 100	255,25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zrupe pri tvebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako tvebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.